

Cześć Urzędowa.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

Piotr Kunkel wierzyciel summy 15,500 złp na dobrach Lubominie w powiecie Pultuskim leżących hypotecznie ubezpieczony, zszedł z tego świata w d. 11 sierpnia 1830 r. — Wzywa się przeto wszelkich pretendentów spadku po nim otwartego, aby się natychmiast a nayedalej w d. 27 sierpnia 1831 r. z prawami swemi przed Pisarzem kancelaryi ziemiańskiej wojództwa Płockiego protokularnie zgłosili i też udowodnili, gdyż inaczej prekludowani zostaną.

w Płocku d. 15 listopada 1830 r.
Pisarz kancel. ziem. Wództwa Płockiego.
J. Dembiński

Reient Kancellaryi Ziemiańskiej Województwa Sandomierskiego,

Do publiczney poraz pierwszy podaie wiadomości, iż po śmierci Stefana Rudzkiego właściciela summy złp. 3,000 w wykazie hypotecznym xięgi wieczystey dóbr Domaradzice zwanych, w powiecie Staszowskim Województwie Sandomierskiem położonych w dziale IV No. 8. zapisany toczy się postępowanie spadkowe. Każdy zatem prawo do spadkowości tej mający, obowiązany iest, stósownie do prawa seymowego w dniu 16 czerwca 1830 zapadłego, w kancelaryi Ziemiańskiej Województwa Sandomierskiego przed xięgą nadmienioną stawić się i prawo swoje obiawić, doczego od daty poniżej wyrażoney czas półroczny oznacza się, i każdy interessent w dniu 10 czerwca 1831 roku, skoroby się nie stawił, więcej po upłynionym bez skutecznym tym terminie słuchanym nie będzie.

Radom dnia 10 grudnia 1830 roku.
Walenty Rutkowski Reient.

LICYTACYE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE

Intendent Jeneralny Woyska.

Zawiadamia wszystkie interessowane osoby: iż w dniu 6 b. m. i r. o godzinie 10 zrana przed południem, w Biórze Intendentury Jeneralney, posiedzenie swoje w Pałacu Namiestników Królewskich odbywający, przed delegowanym członkiem z tegoż Bióra, agitować się będzie licytacya in minus, na dostawę mięsa wołowego, w gatunku zdrowym i świeżym dla woyska Narodowego, przez przeciąg jednego miesiąca to iest: od dnia 15 b. m. i r. do dnia 15 czerwca t. r., zaczynając od ceny po groszy 10 wyraźnie dziesięć za funt wagi Nowo Polskiej. Każdy, przystępujący do licytacyi, zobowiązać się zechce w vadium, w

gotowiznie lub w listach zastawnych, w ilości złp. 10,000. O szczególnych warunkach, w każdym czasie, w Biórze Intendentury Jeneralney poinformować się można.

w Warszawie dnia 2 Maia.

Senator Kasztelan, Jenerał
Z polecenia Kommissarz
A. Mazaraki.
Za Sekretarza Jeneralnego
M. Jerzykowski.

Kommissya województwa Mazowieckiego.

Podaie ninieyszemu do wiadomości publiczney, że w ekonomii Borowe w powiecie Czerskim, obwodzie Warszawskim położoney, przedawane będą przez publiczną licytacyą w dniu 1 czerwca i następnych Inwentarze żywe i martwe, po zmarłym naddzierzawcy ś. p. JW. Brońcu pozostałe, a na satysfakcyą zaległości dzierzawnych przez skarb publiczny zajęte.

Wszystkich przeto chęć licytowania mających, wzywa Kommissya Wojewódzka ninieyszemu, ażeby się w terminie powyższym na grunt ziechali, zaopatrzwszy się w potrzebną gotowiznę, którą każdy zalicytowany szczegół, natychmiast płaconym być musi.

Działo się w Warszawie dnia 30 kwietnia 1831 roku.

Referendarz Stanu Prezes
Kozuchowski.
Sekretarz Jeneralny
Dziwanowski.

Kommissya Województwa Krakowskiego.

Podaie do powszechney wiadomości, iż na d. 21 Maia 1831 r. przez publiczną licytacyą w biórze Kommissyi wojewódzkiej od godziny 10 z rana poczynając, odbywać się mającą wydzierzawione zostaną w sześćioletnią pro 1831/37 dzierzawę następujące dobra rządowe.

1. Ekonomia Sulików w obwodzie Olkuskim położona, składająca się z folwarków Sulików, Toporowice i Sadowice, z wsi do tych należących i propinacyi, czyniące roczney intraty po straceniu wszelkich podatków złp. 40,117 gr. 15 1/2

2. Wóytostwo Mierzęczyce, w tymże obwodzie leżące i czyniące intraty roczney

506 17

3. Gołuchowice w tymże obwodzie położone i czyniące intraty roczney

346 14

razem złp. 40,970 gr. 16 1/2

Przeto chcący się starać o dzierzawę rzeconą, stawi się w miejscu i czasie wyżej oznaczonym, zaopatrzwszy się w vadium wyrównujące 1/4 część summy wyżej wyrażonych oraz wdowody kwalifikacyi przepisanej po-

stanowieniem Rządu z daty 24 stycznia 1818 r. Nakoniec nadmieniam się, że konkurenci mogą wszystkie wyżej wymienione realności zadzierzawić, lub każdą z osobna.

w Kielcach d. 21 kwietnia 1831 r.
Za Prezesa
Paprocki.
Sekretarz Jlny
Zamoyski.

Kommissya Województwa Kaliskiego.

Podaie do powszechney wiadomości, iż następne Dobra Rządowe wydzierzawiać będzie w drodze publiczney licytacyi, od 1 czerwca r. b. a mianowicie:

1. W dniu 24 Maia r. b. klucz Gusin w ekonomii Unieiów w Obwodzie Kaliskim położony na lat sześć pro 1831/37 czyniący dotąd rocznego dochodu złp. 1945 gr. 25 do którego należą.

- a) Folwark Gusin
- b) Wieś Gusin.

2. W dniu 25 Maia r. b. klucz Bobrowniki w ekonomii Mierzyce Obwodzie Wieluńskim położony, na risico dotychczasowego dzierzawcy na lat trzy pro 1831/34, czyniący dotąd rocznego dochodu złp. 760 do którego należą.

- a) Wóytowstwo Bobrowniki wieś.
- b) Folwark tegoż nazwiska.

3. W dniu 26 Maia r. b. klucz Czarków w ekonomii Staremiasto Obwodzie Konińskim położony, na lat sześć pro 1831/37, czyniący dotąd rocznego dochodu złp. 13,445 gr. 15 do którego należą.

a) Folwarki Czarków, Międzylesie i Nowydwór.

b) Wsie Chorzeń, Czarków, Międzylesie, Patrzyków, Święte.

c) Wiatrak Kaszuba zwany.

d) Rybołóstwo.

e) Propinacya.

4) W dniu 27 Maia r. b. naczelną dzierzawę ekonomii Piotrków w Obwodzie Piotrkowskim położoną na risico dotychczasowego naddzierzawcy na lat pięć pro 1831/36 czyniącą dotąd rocznego dochodu złp. 25,861 gr. 19 do której należą.

a) Folwarki Wielka wieś, Mileiów, Mayków, Krzyżanów i Rychłowisko.

b) Wsie Cekanów, Katek, Kludzice, Krzyżanów, Rychłowisko, Łazy, Mayków, Mileiów, Sutemosty, Witów, Zalesie i Wielka wieś.

c) Młyny Bugay, Słodowy, Falek, Kleszcz, i trzy Wiatraki.

d) Propinacya.

e) Rybołóstwo.

5. W dniu 28 Maia r. b. naczelną dzierzawę ekonomii Mokrsko w Obwodzie Wis-

łunskim położoną, na risico dotychczasowego naddzierzawcy na lat dwa pro 1831/33 czyniącą dotąd rocznego dochodu złp. 26,644 gr. 27 do której należą.

a) Folwarki Kowele, Krzyworzeka, Mokrsko, Stroiec, i Wroblew.

b) Wsie Gana, Kowale, Krzyworzeka, Mokrsko, Stroiec i Wroblew.

c) Rybołstwo.

d) Propinacya.

Termina w tey mierze odbywać się będą na Sali Posiedzeń Kommissyi Woiewódzkiej po południu od godziny trzeciej, a o warunkach pod iakimi wydzierzawienie dóbr wyżej wymienionych do skutku doprowadzonem zostanie, Konkurenci w Biorze Sekcyi Dóbr w godzinach służbowych poinformować się mogą.

Jaką zaś kwalifikacyą każdy z Pretendentów przystępujących do licytacji, mieć powinien, w poprzednich numerach niniejszego pisma już ogłoszono.

Działo się w Kaliszu dnia 25 kwietnia 1831.

Prezes
Niemcewowski.
Sekretarz Jeneralny
Dziewulski.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Woiewództwa Kaliskiego

Uwadamia publiczność, iż dobra ziemskie Wola Jedlinska w pieie Radomskim, obwodzie Piotrkowskim, parafii Jedlno, wtwie Kaliskiem położone, Towarzystwu Kredytowemu Ziemiemu zastawione, na satysfakcyą zaległych procentów Towarzystwu Kredytowemu przypadających, z mocy art. 86 i 87 prawa seymowego w dniu 1/13 czerwca 1825 roku zapadłego, w trzechletnią dzierzwę, a poczynając od dnia 24 czerwca r. b. 1831 do tegoż dnia 1834 roku, przez publiczną licytacyą w dniu 17 czerwca r. b. o godzinie 9 z rana w Kaliszu w miejscu posiedzeń Dyrekcji Szczegółowej woiewództwa Kaliskiego odbydź się mającą, więcej dającym i przybicie otrzymującym wypuszczone zostaną pod następującymi głównymi warunkami.

1. Dzierzawca obowiązany będzie, opłacać corocznie ciężary gruntowe i podatki publiczne, iako to: podatku ofiary złp. 676 gr. 20, kontyngensu liwerunkowego zł. 237, gr. 20, niemniej 20 złp. corocznie, dziesięciny kościołowi w Jedlinie.

2. Winien będzie przed obięciem dzierzawy złożyć monetą srebrną kurs w kraju mającą, całkowitą zaległość Towarzystwu Kredytowemu Ziemiemu od udzieloney pożyczki należącą, łącznie z karami za miesiący sześć na złp. 658 gr. 7 obrachowaną i ratę czerwcową r. b. zł. 1571 gr. 15 wynoszącą.

3. Przyjąć obowiązek dalszego regularnego przez ciąg dzierzawy wnoszenia opłat z dóbr tych Towarzystwu Kredytowemu należnych w dwóch półrocznych ratach, a mianowicie od 1 do 12 czerwca i od 1 do 12 grudnia każdego roku, które to wypłaty półrocznie wynoszą złp. 1571 gr. 21.

4. Oddać dobra po wyściu kontraktu w takim stanie w jakim ie obeymuie.

5. Zrzec się wszelkich pretensyi przez czas dzierzawy za iakie bądź nakłady gruntowe.

Co do uchybień opłat, dzierzawca poddać się winien exekucyi administracyney, i ulegać będzie decyzjom władz towarzystwa kredytowego ziemskiego.

Reszta warunków licytacyjnych, przez chęć dzierzawienia mających w każdym czasie w kancelaryi Dyrekcji Szczegółowej przeyrzaną bydź może.

Kalisz dnia 29 kwietnia 1831 roku.

Prezes *Biernacki.*
Pisarz *Chrystowski.*

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Woiewództwa Kaliskiego.

Uwadamia publiczność, iż dobra ziemskie Galików w powiecie Wartskim, obwodzie Kaliskim, parafii Kalinowa woiewództwie Kaliskiem, położone. Towarzystwu Kredytowemu Ziemiemu zastawione, na satysfakcyą zaległych procentów Towarzystwu Kredytowemu przypadających, z mocy art. 86 i 87 prawa seymowego w d. 1/13 czerwca 1825 r. zapadłego, w trzechletnią dzierzwę, poczynając od d. 24 czerwca r. b. do tegoż dnia 1834 r. przez publiczną licytacyą w d. 15 czerwca r. b. o godzinie 10 z rana w Kaliszu w miejscu posiedzeń Dyrekcji Szczegółowej woiewództwa Kaliskiego odbyć się mającą, więcej dającym i przybicie otrzymującym wypuszczone zostaną, pod następującymi głównymi warunkami.

1. Dzierzawca obowiązany będzie opłacać, co rocznie ciężary gruntowe i podatki publiczne, iako to: podatku ofiary złp. 122 gr. 20, kontyngensu liwerunkowego złp. 41 gr. 21.

2. Winien będzie przed obięciem dzierzawy złożyć monetą srebrną kurs w kraju mającą, całkowitą zaległość Towarzystwu Kredytowemu Ziemiemu od udzieloney pożyczki należącą, łącznie z karami na miesiący 6, złp. 300 gr. 29 obrachowaną i ratę czerwcową r. b. złp. 285 gr. 6 wynoszącą.

3. Przyjąć obowiązek dalszego regularnego przez ciąg dzierzawy wnoszenia opłat z dóbr tych Towarzystwu Kredytowemu należnych w dwóch półrocznych ratach, a mianowicie od 1 do 12 czerwca i od 1 do 12 grudnia każdego roku, które to wypłaty półrocznie wynoszą złp. 285 gr. 6.

4. Oddać dobra po wyściu kontraktu w takim stanie w jakim ie obeymuie.

5. Zrzec się wszelkich pretensyi przez czas dzierzawy za iakie bądź nakłady gruntowe.

Reszta warunków licytacyjnych przez chęć dzierzawienia mających, w każdym czasie w kancelaryi Dyrekcji Szczegółowej przeyrzaną bydź może.

Kalisz d. 2 kwietnia 1831 r.

Prezes
Biernacki.
Pisarz
Chrystowski.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Wdztwa Mazowieckiego.

W dopełnieniu przepisu prawa seymowego o systemacie kredytowym art. 87 tudzież postępując w myśl instrukcyi z d. 14 marca 1826 §. 110 i następnych, zawiadamia Publiczność że dobra Ossowno z przyległościami Józefów i Brzezniak, wszelkimi przynależnościami nie w tychże nie wyłączając, w powiecie i obwodzie Stanisławskim wdztwie Mazowieckiem położone, z powodu zalegania raty grudniowej 1830 r, w opłacie Towarzystwu Kredytowemu Ziemiemu należney od zaciągnioney pożyczki, w trzech letnią dzierzwę poczynając od d. 24 czerwca r. b. do tegoż dnia w r. 1834 więcej dającym i przybicie otrzymującym, przez publiczną licytacyą w d. 18 czerwca r. b. o godzinie 10 z rana odbywać się mającą,

na posiedzeniu Dyrekcji Szczegółowej w biurze teyże w domu pod nr. 1066 przy ulicy Królewskiej tu w Warszawie, pod następującymi główniejszymi warunkami wypuszczone zostaną.

1. Każdy mający chęć licytowania przed przystąpieniem do licytacji obowiązany iest złożyć na vadium w brzęczącej srebrney monecie złp. 1200, które utrzymujący się pozostawi iako kaucyą przez ciąg dzierzawy na zabezpieczenie dotrzymania wszelkich warunków kontraktem przyjętych i wynagrodzenie szkód stąd dla właściciela wynikłych, iezeliby zaśadnych do dzierzawy pretensyi nie było, takowa na opłacenie ostatniej raty dzierzawney ostatniego roku przyjętą zostanie. — Nieutrzymujący się przy licytacji vadium złożone natychmiast zwrócone mieć będzie.

2. Plus licytant po otrzymaniu przysądzenia dzierzawy, natychmiast złoży wszelką zaległość Towarzystwu Kredytowemu przypadającą wraz zkosztami i karami, wynoszącą 1200 złp. ratę pierwszą czerwcową złp. 930 wraz z karą pół procentu złp. 4 gr. 20 pod rygorem że nie wprzód mu possessya dzierzawy oddaną będzie, dopóki w tey o płacie nie uści się.

3. Przymie obowiązek opłacania przez ciąg dzierzawy regularnie wszelkich ciężarów wieczystych do gruntu przywiązanych art. 41 prawa o hypotekach wyszczególnionych, tudzież podatków wszelkich publicznych a mianowicie ofiary 24 grosza złp. 695 gr. 5 kontyngensu liwerunkowego złp. 461 gr. 14 szarwarkowego 21 złp. podymnego dworskiego złp. 15 do kościoła w Liweu złp. 70 ogółem złp. 1352 gr. 19 i składkę ogniową, iaka rocznie wypadać będzie bez żadney bonifikacyi.

4. Obowiązany będzie przez ciąg dzierzawy regularnie od d. 1 do 13 czerwca i od 1 do 13 grudnia każdego roku, wnosić do kassy Dyrekcji Szczegółowej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego na każdą półroczną ratę po złp. 930 w brzęczącej srebrney monecie z poddaniem się rygorowi prawa seymowego, tudzież instrukcyi z d. 14 marca 1826 r. §. 125 za każde uchybienie.

5. Odda dobra w takim stanie, w jakim ie odbierza przy wniściu do possessyi,

6. Zrzecze się wszelkich pretensyi czynienia przez ciąg dzierzawy z iakiego kolwiek bądź źródła, a mianowicie za nakłady gruntowe.

7. Podda się we wszystkim, co się dotycze dzierzawy exekucyi administracyney, i ulegać będzie we wszystkich sporach i wątpliwościach z dzierzawy wynikających, decyzjom władz Towarzystwa Kredytowego.

Wszelkie inne warunki, każdy mający chęć licytowania przeyrzeć może za zgłoszeniem się do Pisarza Dyrekcji Bielnowskiego w biurze Dyrekcji Szczegółowej.

Ochotę więc mających licytowania tych dóbr, na pomieniony termin niniejszem Dyrekcya wzywa.

w Warszawy dnia 25 kwietnia 1831 r.

Prezes
Piotr Łubiński.
Pisarz
Bielnowski.

Komornik Sądowy Powiatu Lipnowskiego.

Podaje do publiczney wiadomości, iż dobra starostwo Bóbrwniki z przyległościami, mianowicie: folwark tegoż nazwiska, wsie czynszowe Bógpomóż stary i młody, Gnoyno

Rybitwy z gruntami Koenigsweide, w powiecie i obwodzie Lipnowskim, województwie Płockiem gminie własnej położone, tak jak są protokołem zajęcia opisane, w terminie dnia 30 czerwca r. b. z rana od godziny 10 wypuszczone będą przez publiczną licytacją w trzechletnią dzierżawną possessją, poczynając od dnia 24 czerwca r. b. przed Reientem powiatu Lipnowskiego Józefem Bronisz w jego kancelaryi w Lipnie. — Licytacja rocznej dzierżawy zacznie się od summy złp. 700 oprócz kanonu z dóbr tych w ilości złp 4860 skarbowi rocznie należnego. — Warunki zaś do tego wydzierżawienia w każdym czasie w kancelaryi wspomnianego Reienta przejrane być mogą.

Lipno dnia 5 maja 1831 roku.

J. sieński.

Cześć Hierzędowa.

P O L S K A.

z Warszawy 5 maja.

— Od wojska nie ma żadnych wiadomości urzędowych. Wczoraj koło południa zasła korzystna mocna utarczka za Kałuszynem na prawo. — Ku północnej granicy, Rosyianie wypędzeni zostali z Chorzell; z tej strony rzeki Omulew nie ma żadnego ich posterunku. Dnia 23 Kwietnia W. Xże Michał przeniósł swoją główną kwaterę do Suwałk w pochodzie na Zmudź z gwardyami.

— ** Z Leszna (w Poznańskim) 29 kwietnia. — Czytano tu nam z ambony, że Król JMé pozwolił wspierać Polaków zasiłkami i składkami, oraz że wolno wyeżdżać do Polski. Mówią tu nawet powszechnie, że sam Król dał tysiąc ludorów na wsparcie chorych i rannych Polaków.

— ** Ze Stokholmu 18 kwietnia. — Tak tutaj, iaki w całej Szwecyi obiawia się duch iak nayprzychylniejszy sprawie polskiej. Tutejszy poseł rossyjski starał się ażeby gazety nie umieszczały pomyslnych dla Polaków wiadomości; dowiedziano się o tem, lud powybił mu okna. — Kilku Officerów gwardyi piło na publicznym miejscu zdrowie walecznego wojska polskiego; aresztowano ich za to na dni kilka. Ażeby tę nieprzyjemność zagościć, dał P. Bodisko, pierwszy Sekretarz Legacyi rossyjskiej, wielki obiad, na który zaprosił officerów gwardyi. Tu wśród wesółści i grzecznych oświadczeń sąsiedztwa i przyjaźni z Rosyją, wniósł toast za pomyslność wojska rossyjskiego; lecz wszyscy officerowie poddawiali kieliszki a niektórzy tak gwałtownie, że ie potłukli, i nikt zgół nie chciał spełnić wniesionego toastu. Gruchnęło postolicy to zdarzenie, i cieszo się, że ten affront spotkał pana Bodisko, który tak nierozważnie chciał brawować opinią publiczną. W Gothenburgu jeszcze się coś mocniejszego zdarzyło. Kilkudziesiąt znaczniejszych obywateli tego miasta, zebrało się na publicznym obiedzie dla obchodzenia wolności Polaków; deklamowano wiersze, i wnoszono wśród największego zapalu toasty za pomyslność i chwałę oręża polskiego. Rząd starał się iak nayusilniej zapobiedz temu obiadowi, lecz nadaremnie; a nawet, gdy jeden ze znaczniejszych urzędników odważył się weyść pomiędzy biesiadujących w czasie gdy ci cokolwiek rozegrzani byli, został wzięty za szpiega i iako taki zaieważony i wyrzucony za drzwi. To obeyscie się

nie pociągnęło za sobą żadnego kroku zestrojny Rządu. — W ogóle Szwedzi nie nawidzą Rosyjan, i nie mogą im przebaczyć zaboru Finlandyi.

— Dway starozakonni z miasta Lutomska w województwie Kaliskiem, obwodzie Sieradzkim, Mosiek Kwiatkowski i Jcek Pinkowski, weszli iako ochotnicy wszeregi wojska narodowego w zesłym miesiącu, i znajduią się w pułku 2 iazydy Kaliskiej.

— Onegday w dniu 3 maja. Jeden z obywateli zaprosił na obiad 24 żołnierzy raniomych w terazniejszej wojnie; z zapalem spełnili kielich na cześć Skrzyneckiego, na cześć walecznego Rycerstwa, na cześć Rządu Narodowego.

— Oto jest wspomniany w wczorayszym Nrze Powsz. Dziennika rapport z głównej kwatery rossyjsk. datowany z Siedlec d. 11 (23) kwiet.

Jenerał porucznik baron Creutz w dniach (4) 16 (5) 17 i (16) 18 zupełnie pobit korpus dowodzony przez jenerała Sierawskiego. Ten przeprowadzwszy się przez Wisłę pod Józefowem, z 14 batalionami piechoty 4 pułkami i 10 działami, posunął się ku Bełzycem i doszedł aż do miasteczka Sterzekowa. Jenerał Creutz ścignął natychmiast pod Czerniowem oddział swój, złożony z 6 batalionów piechoty i 22 szwadronów kawaleryi i poszedł naprzód. Obadwa wojska spotkały się pod Sterzkowem; bito się zacięcie aż do wieczora. Nieprzyjaciel stracił swoje stanowisko i cofnął się do Wronowa. Dnia (5) 17 z rana, buntownicy zaczęli działać zaczepnie; wszczęła się zacięta potyczka, która trwała przez cały dzień i odznaczyła się najsławniejszymi czynami wojennymi. Całe wojsko, a szczególnie brygada jenerała Murawiewa, okryła się sławą, gdyż bagnietem atakowała nieprzyjaciela i wszędzie go odpierała. Odparci wszędzie Polacy, z naywiększym pospiechem cofnęli się do Opolą. Jenerał Sierawski widząc się tym sposobem odcięty od Józefowa nie miał już nadziei przeprowadzenia się przez Wisłę pod Kamieniem, które tam jest bardzo łatwe, i oczekując wsparcia od jenerała Paca który się miał udać do Puław, poszedł w kierunku ku Kazimierzowi, który przedstawia korzyść poprzecinaney skałami miejscowości i dolin lasami okrytych, a do tych przystęp był nadto zasiekami utrudniony. Jenerał Creutz, który bardzo późno przybył do Opolą, tylko kilka godzin dał wypocząć swemu wojsku. — Przednie strażeszy wielkim gościeńcem, on sam przeszedł na prawo przez Wilagi, dla przeszkodzenia połączeniu się z nową kolumną, spodziewaną na prawym brzegu Wisły. Jenerał hrabia Tolstoy doszedł pod Karczmyskami tylne strażes i parły silnie ie. Za zbliżeniem się jenerała Creutz, nieprzyjaciel raz jeszcze usiłował przedrzeć się do Puław, i na gościeńiec prowadzący od Wilag wymierzył swój atak. W zamiarze wywabienia go z Kazimierza wojska nasze zaczęły się cofać, a jenerał Dellingshausen oskrzydlaiąc ich lewy bok, odciał im odwrot. Jeneralnemu kwaterymistzowi Prittwitz, udało się mimo ognia nieprzyjacielskiego i trudnej miejscowości, wzniesć baterją, która panowała nad stanowiskiem nieprzyjacielskiem; pod iej zastoną, piechota nasza z bagnietem zaięła wszystkie wzgórza. Z drugiej strony, jenerał maior Paszkow uderzył na czele pułku strzelców konnych króla Wirtemberskiego na batalion nieprzyjacielski stojący w dolinie, rozbił go, rzucił się na drugi i ten zniósł zupełnie. Tymczasem powio-

dło się jenerałowi Murawiewowi wdrzeć się na skały i zaięć miasto. Klęska była zupełna, Polacy rzucali broń i chcieli przepływać przez Wisłę, lecz wszyscy, którzy się posunęli do tego śmiałego kroku zginęli w nurtach.

Już poprzedniego wieczora przewieziono działa i część kawaleryi. Dwa działa pozostałe, zatopiono w Wiśle. Wszystko wojsko będące na prawym brzegu albo poginęło, albo się rozproszyło po lasach. Czterech wyższych officerów, to jest dowódca brygady podpułkownik Krzesimowski, dowódca pułku Major Sakowski Major Wielohorski nadzieia swego stronnictwa i Major Kowicki dowódca 2 pułku ułanów Sandomierskich, 52 officerów niższego stopnia i 2,000 żołnierzy, poszło w niewolę; 3 do 4000 broni, znaleziono na poboioiwisku; Sierawski ranny w rękę dopiero w Gołębiu znalazł sposobność przewiezienia się. Podług zeznań ieńców, strata nieprzyjaciela wynosi przynajmniej 6000 ludzi; my z naszej strony, mamy tylko 300 walecznych do obżałowania. — Jenerał Creutz przyznaie naywiększe pochwały świetnemu mężstwu jenerałów maiorów, hr. Tolstoy, Xięcia Adama Wirtemberskiego, Paszkowa i Murawiewa, którzy wszędzie, z naywiększym odznaczeniem się, stawali na czele swych hufców i osobiście przywodzili im do boiu.

Jenerałowie maiorowie, baron Dellingshausen, Anrep, i Prittwitz wszędzie byli na przodzie i silnie wspierali wykonywaniem, wyborne rozporządzenia jenerała barona Creutz. Wojska współ ubiegały się w ciągu trzydzienej ciągłej walki w gorliwości, mężstwie i wytrwałości; odbyły 60 wiorst drogi, zakładwo biorąc sobie czas, do przyięcia, iakiegokolwiek posiłku. Po zwycięztwie tem, jenerał baron Creutz zamierzał poszukać oddziału jenerała Paca i uderzyć na niego, gdziekolwiek by go znalazł. Jenerał Gerstenzweig ma rozkaz wspierania go w tem. Wczoraj d. (21) kwietnia; jenerał Manderstern stojący w Sturzice zrobił rekonesans z Lubenskim pułkiem huzarów, 2 działami i 200 kozaków. Zabrał nieprzyjacielską pikietę, a dowiedziawszy się, że 5 pułk ułanów polskich stanął przed Kuflewem, za pagórkami piaszczystymi, znajdującymi się za tem miastem, wprost poszedł na niego, atakował go silnie, wprowadził w nieład, ubił mu wielu ludzi i zabrał 6 officerów i 50 żołnierzy w niewolę. Pułk polski, który przybył w pomoc ułanom, nieinogł nie przedsiębrać, gdyż na pagórkach został wstrzymany przez pierchłaiących. Jenerał Manderstern powrócił pod noc z 66 ieńcami na swoje stanowisko. Rannych zostawiono na polu bitwy. Między poległymi poznano 8 officerów, z tych dwóch wyższego stopnia. Z naszej strony, oplakuiemy stratę porucznika Kabiakowa z głównego sztabu, który się posunął zadaleko z kilku kozakami zaraz w począkach bitwy i z 6 ludźmi został zabity.

Podług wiadomości odebranych w teychwili z gubernii Wileńskiej, kozacy liniowi rozproszyli hufiec powstańców, który się utworzył w Oszmianie, 300 poległo na placu a 150 uięto; przez co spokojność z tej strony, zupełnie została przywrócona.

— (Nadest.) Wyczytawszy w Gazecie Warszawskiej, głos mój na wczorayszej sessyi miany, wytłumaczony opacznie, oświadczam, że nie musiałem iasno się tłumaczyć, gdyż tak iak kollega Krysiński, równie i Redakcyja Gazety Warszawskiej mnie niezrozumiała.

J. Wężył poseł Łosicki.

— (Nadest.) — Do Officerów pułku 20 piechoty liniowej. — Wam waleczni i godni synowie Polski, należy się iedynie ta chwala którą się okrył pułk 20, wam winna już Ojczyzna wdzięczność, za tak zaszczytne prowadzenie do boju niedoświadczonego i młodego żołnierza; w skutek tych poświęceń Wódz Naczelny rozkazem dziennym, zrównał ten pułk ze starymi walecznymi braćmi.

Mnie zaś, po odczytaniu zaszczytnych dla mnie wyrazów waszych w kuryerze Polskim N. 496, nie więcej wależy się, iak przepowiednia chwały naszej; lecz czyż mogła być mylną dla doświadczonego żołnierza? Wszakże widziałem od 11 lutego b. r. od którego już pułk był gotów do boju, nadzwyczajne wasze poświęcenia, wpaianie w żołnierza obrony oyczynny i ducha ochoczego; temu to dzięki i bratniej miłości, która nas wspólnie i bez względnie łączyła, bo ta iedynie doprowadzi do celu w sprawie naszej. Dowódcy zaś, w nagrodę pozostaje miłe wspomnienie że, ziednał sobie Serca podkommendnych, dla których wzajemność z wdzięcznością zachowa do zgonu życia.

w Warszawie dnia 4 maja 1831 r.

Antoni Klimkiewicz.

były Dowódzca pułku 20 piechoty.

ANGLIA.

z Londynu 22 Kwietnia.

— Dziennik *Sun* donosi: Dnia 21 bardzo wczesnie wszyscy ministrowie udali się do króla i podali swe rezygnacye, gdyż im niepodobna będzie, zostawać nadal w Rządzie, iezeli rozwiązanie parlamentu nie będzie postanowione natychmiast. Król odpowiedział z wielkomyślnem, męskim uczuciem angielskiego Monarchy, iż nietylko rozwiąże parlament, lecz że nawet gotów iest uczynić to osobiście.

Gdy w pałacu dano rozkaz przysposobienia paradney karety, która miała przewieść króla do parlamentu i gdy dla krótkości czasu z trudnością to uskutecznić przychodziło, król oświadczył, iż na przypadek potrzeby, sprowadzi powóz najemny i będzie pierwszym królem Anglii, który się uda fiakrem dla odroczenia parlamentu. W chwili, kiedy król ubierał się w przybocznym pokoju Izby wyższej, usłyszał w niej strasliwą wrzawę walki parlamentoweyna zapytanie objaśniono mu przyczynę, poczem król przybrał ton mocniejszy ieszcze niż poprzednio, i gdy się zbliżył urzędnik, którego było obowiązkiem włożyć mu koronę na głowę, nie dozwolił tego, lecz wziął koronę, mówiąc: „W chwili takiej, chcę bez pomocy włożyć koronę na głowę.“ Wszedł do zgromadzenia, gdy lord Mansfield mówił naysgwałtowniej, a w zapale swoim nieustawał nawet, gdy król już wszedł na stopnie tronu.

Gdy się upowszechniła pogłoska, iż król zamierza osobiście odroczyć parlament, wczesnie już obiedwie Izby były napełnione. W Izbie wyższej, lord kanclerz oddał się po zagaieniu, do pokoju, w którym miał przyjmować króla, a hr. *Shaftesbury* zajął miejsce prezydyałne. Xiążę Richmond uczynił następnie wniosek, aby szanowni lordowie zaięli swe miejsca. Było to przyczyną zgiełkliwych rozmów i krzyków, w których, iak już i w dniach poprzednich, odznaczył się przed wszystkimi margrabia Londonderry i z popędliwością mówił o środkach gwałtownych, iakich ministrowie dokonąć zamierzają. Z wielką trudnością lord *Wharnclyff* uzyskał głos dla uczynienia wniosku o ułożenie adresu do króla, aby nie prorogował, lub nie rozwiązywał w terażniejszych

trudnych okolicznościach parlamentu, iak się dowiedzieli z pogłosek, gdyż to stałoby się przy powszechnem teraz wzburzeniu w Irlandyi, powodem wielkich niebezpieczeństw dla korony i przeszkadzałoby spokojnym i rozważnym dyskussjom. — Właśnie wszedł lord kanclerz i rzekł z mocnym przyciskiem: „Niesłyszałem ieszcze nigdy, aby korona nie miała prawa rozwiązania parlamentu, skoro tego uzna potrzebę, szczególniej w chwili, kiedy Izba niższa dopuści się ostatecznego bez przykładnego kroku, odmówienia subsydiów; (głośny krzyk „*stuchajcie, stuchajcie*“ i „*król, król!*“ Ogromne zamieszanie, lord kanclerz wychodzi znowu z Izby). Widzowie zapewniają, iż żadne zgromadzenie wyborcze, chyba takie, w którym przychodziło do obelg czynnych, nie przedstawiało większego zamieszania iak w tej chwili Izba wyższa. Lord *Mansfield* przywrócił nakoniec milczenie i oświadczył, iż ma nadzieję, że już niedoczekają takiego zajścia iakiego dziś był świadkiem. Oskarżał ministrów król. nie o złą wolę, lecz o słabość i sprzysiężenie się przeciwko bezpieczeństwu kraiu, gdyż króla zrobili narzędziem własnej zguby. (*Stuchajcie!* i wielkie zamieszanie). Tak ciągle rozprawił z naysgwałtowniejszą gwałtownością gdy odgłos się rozległ *Boże zachowaj króla*, i podwoje się rozwarły, i król wszedł uroczystie w mundurze admirałskim i wstąpił na tron.

Zgiełkliwiej ieszcze i nieprzyzwoiciej działał się w Izbie niższej, gdzie wniesiono petycją o reformę, z powodu której Sir R. *Vivyan* miał naysgwałtowniej iak sobie wystawić można bez najmniejszego związku mowę przeciwko rozgłoszonemu zamiarowi rozwiązania parlamentu. Mówcy, który go kilkakrotnie przywoływał do porządku, gdyż przedmiot ten nie należał do rzeczy, on i inni członkowie gwałtownie odpowiadali. Sir *Vivyan* z naysokropiejszym krzykiem ciągle deklamował; a gdy mówił: „Gdybyśmy dostali reformowany parlament, tenby stracił koronę z głowy króla;“ huk dział zwiastował przybycie króla do parlamentu. W tej chwili wszedł Sir *Tirwhitt* i wezwał członków z rozkazu króla do Izby wyższej. Gdy weszli król miał następującą mowę:

Mylordowie i Panowie! Przybyłem do WMPanów w zamiarze odroczenia tego parlamentu, który niezwłocznie rozwiązać przedsięwziąłem. Srodka tego użył dla tego, aby zdanie mego ludu. które tym iedynym sposobem, naysłowniej wyrzeczone bydz może, wybadać w celu zmian reprezentacyi, iakich wymaga zdania się okoliczności, a któreby uzasadnione na przepisach konstytucyi, posłużyły zarazem do utrzymania praw i przywilejów należnych i do zabezpieczenia swobód ludu.

Panowie Izby niższej! Dziękuję wam za troskliwość, iakąście okazali względem zachowania honoru i godności mey korony i szczególniej oświadczałem wam wdzięczność za rozporządzenia uczynione względem państwa i krolewskiej moiej małżonki. Wmieniłem wam także podziękować za concessyę dla służby publiczney. Z zadowoleniem dostrzegałem wasze usiłowania względem zaprowadzenia ścisłej oszczędności w kazdey gałęzi tej służby, i spodziewam się, że nowy parlament, który natychmiast zwołać rozporządzi, wczesnie zwróci swoją uwagę na dalsze rozwinięcie tego ważnego przedmiotu.

Mylordowie i M Panowie! Z radością oświadczałem wam, że przyiazny stosunek istniejący pomiędzy mną i mocarstwami zagranicznymi rokuie nayslepsze nadzieje utrzymania pokoju, do czego ciągle naysilniej przykładam się będę.

Mylordowie i M Panowie! Postanowiłem zastosować się do zdania mego ludu w terażniejszych okolicznościach kraiu, a do tego skłoniła mnie własna chęć i serdeczne życzenie zadowolenia i uszczęśliwienia mych poddanych, spuszczając się z ufnością na waszą pomoc i ciągle miue wspieranie.

Król zwrócił się następnie do lorda kanclerza i oświadczył: „Jest moją wolą aby parlament ten natychmiast i aż do wtorku dnia 10 maja r. b. był odroczoney.“

Przy powrocie z parlamentu, lud towarzyszył królowi z bezprzykładnem uniesieniem przez ulice.

NIEMCY.

z Drezna 23 Kwietnia

— Po wypadkach nocy z dnia 18, spokojność już nie była przerwana. Już dnia 19 przybyły tu znaczne oddziały jazdy. Wojska i gwardje gminne zaięły wspólnie naysważniejsze stanowiska i patrolowały przez wieczór i noc całą. Umysł bardzo ieszcze wzburzone, a przy takim usposobieniu nie dziw, że o wypadkach dni ostatnich rozmaite rozgłaszają zdania Niemożna pochwałać popełnianych przez mieszkańców gwałtów, lecz bardziej nagane postępowanie wojska, które dnia 18 wieczorem, na liczne massy ludu, bez dostatecznego wezwania i poprzedniego ogłoszenia strzelało ostrymi ładunkami; przez co roziażony lud, uderzył na nową pocztę, zniszczył latarnie, formalnie się obwarował przeciwko wojsku i dopiero po zaciętym oporze i kilkakrotnych wystrzałach zręczney broni ustąpił. Mówią, iż poległo 8, inni znowu że 12 ludzi. Wczoraj za pomocą wojska, aresztowano znowu wielu członków towarzystwa obywatelskiego. Ciągłe mówią o zamiarach nowego powstania, lecz do tej chwili, obiegią tylko niepewne pogłoski, których tem bardziay nie należy upowszechniać, gdy wiele szanownych dotychczas osób kompromituia. Z aresztowanych osób, sąd dorazny, skazał 18 poczęści na dożywotnie, 13, 10 i 8 letnie więzienie w domu poprawy; na czele tych są *Schramm* kilku kupców, adwokatów i t. d. Sledztwa i aresztowania trwają ciągle. Wojsko zgromadzone w Dreźnie, kolejno z gwardją gminną biwakuje na placach publicznych. Po krótkiej tej chociąz krwawej przerwie, interessa idą znowu zwyczajnym trybem. Z gwardyi gminney drezdeńskiej, tylko 2 kompanie połączyły się z powstańcami.

WŁOCHY

z Ankony 14 kwietnia.

— W tymże samym czasie, w którym Rząd tymczasowy ziednoczonych prowincy włoskich poddał się kardynałowi *Benevenuti*, ogłoszono tu następujące oświadczenie, obwiniające Francją.

Zasada ogłaszana przez wielki naród, który uroczystie zapewnił, iżby niecierpiał nadwężenia iey przez które bądź mocarstwo europejskie i oświadczenia gwarancyi, dane przez Ministra tego narodu, powodowały nas do przystąpienia do poruszeń ludu w tutejszych prowincyach. Cały naszey władzy, użyliśmy do trudnego utrzymania spokojności wśród powstania i widzieliśmy z naysrozszerzemu sercu naszemu zadowoleniem, iż rewolucya nastąpiła z właściwą ustalonomu Rządowi spokojnością, bez rozlewu kropli krwi. Teraz, kiedy naród, który zasadę tę upowszechnił i zaręczył, zezwolił na iey nadwężenie i przy niemożności opierania się ze skutkiem wielkiej potędze, która już zaięła zbrojną część prowincy, równie iak przy życzeniu naszym unikania rozlewu krwi i nieporządku, których uniknienie dotychczas nam się powiodło, uznaliśmy za korzystne dla powszechnego dobra, które powinno bydz nayspierwszem prawem każdego kraiu, wejść w układy z kardynałem Gian Antonio *Benevenuti* legatem *alutere* iego swiętobłowości Grzegorza XVI i rząd tych prowincy iemu oddać, co przyjął z następującemi tu concessyami. Ankona 26 marca 1831. Rząd tymczasowy ziednoczonych prowincy włoskich. Prezydent. (podpisano) *Giovanni Vicini*.

Sprostowanie.

— Nie Jan, iak mylnie doniesiono w Dzienniku Powsz. Nr. 120, lecz *Józef Kruszyński* został mianowany przez Rząd Narodowy Referendarzem Stanu.

Cena pojedynczego exempl. gr. 10